

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 8. De efficiente causa Sacramenti matrimonii,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

tunc temporis ea de re tractabatur, vnde concititur probabili- ter, talia verba ex consensu in illam, prolata fuisse; ita vt accipi debent non quidem in sensu conditionali, sed in sensu exceptiuo: sicut cum dicitur: Nullus adfuit nisi, aut quam, aut praterquam Petrus; sensus enim est, Petrum adfuisse, ceteros vero omnes abfuisse.

C A P. VIII.

De efficiente causa Sacramenti matrimonij.

S V M M A R I V M.

- 52 *Causa efficiens principalis sacramenti matrimonij est Deus: & secundaria coniuges.*
- 53 *Modus quo conficitur matrimonij sacramentum.*
- 54 *Solutio obiectionum quibus impugnatur, quod coniuges dicuntur causa efficiens sacramenti matrimonij.*
- 55 *Ritus, quibus Ecclesia in nuptiis vtitur.*
- 56 *Quaedam notanda de nuptiarum benedictione.*

52. **Q**uod principalis causa efficiens sacramenti matrimonij sit Deus, constat tum per illud Matth. 19. Quod ergo Deus coniunxit homo non separet: tum per rationem sacramentis omnium communem, quam proposuimus lib. 26. initio 5. cap. De causa vero secundaria, & ministeriali, seu de ministro: id quod Canus lib. 8. de locis Theologicis cap. 5. sensit esse Sacerdotem sacris & solemnibus verbis coniuges benedicentem, refutatur bene à Bellarm. in lib. De matrim. cap. 6. 7. & 8. & à Thoma Sanchez in lib. 2. disp. 6. Recepta vero sententia est, contrahentes esse huius sacramenti ministros, illud sibi mutuo conferentes; vir quidem mulieri dicendo: Accipio te in meam: mulier autem viro vicissim dicendo: Accipio te in meum: hæc probatur efficacissime per definitionem Concilij Florentini in instructione Armeniorum, quæ habet efficientem causam matrimonij regulariter, esse mutuum consensum, per verba de presenti expressum.

53. **V**nde sequitur matrimonij sacramentum confici prolatione verborum, quibus coniuges consensum suum mutuè exprimunt: proindeque eos esse eiusdem sacramenti ministros: cum sacramentum non aliter perficiatur à ministro, quam applicatione verborum ad elementum, tanquam formæ ad materiam iuxta antedicta in lib. 26. cap. 3. Accedit quod in noua lege Christus non mutauerit matrimonij naturam: sed tantum eleuauerit ad esse sacramenti, prout Concilium Trident. sess. 24. in initio latis indicauit, dicens à Christo approbatum esse coniugium in statu innocentie institutum: & ab eodem Christo, sacramentorum institutore, ipsi matrimonio adiunctam esse gratiam quæ naturalem coniugum amorem perficeret, & indissolubilem vnitatem confirmaret, coniugesque sanctificaret. Et cum matrimonium in lege Euangelica veteribus connubis per Christum gratiam præstet, merito inter nouæ legis sacramenta censeri annumerandum. Tam vero de natura matrimonij est, vt sit contractus, adeoque aliorum contractuum naturam sequatur: quæ est vt contrahentes se suis consensibus exterius expressis ligent: neque alij quam ipsi, efficiant contractum. Accedit etiam, quod ex Concil. Trident. in ead. sess. cap. 1. matrimonium clandestinum: seu quod soli contrahentes inter se celebrant, verum ac ratum matrimonium sit, quamdiu Ecclesia illud non facit irritum: vnde satis intelligitur consensum Sacerdotis non esse de essentia matrimonij: atque adeo quod ibidem Concilium ad matrimonij præsentiam Parochi requirit; non esse, quod ex ea Christi institutione sit necessaria tanquam essentialis: sed quod Ecclesia pro potestate accepta à Christo, talem præsentiam constituat conditione, ita de cætero necessariam ad matrimonium, vt nolit ipsum absque ea amplius valere.

54. **S**ed obici potest primo, Collationem sacramenti matrimonij: cum sit actio sacra, requirere personam sacram, à qua perficiatur: quales non sunt coniuges. Respondendum est, quod sicut laicis concessum est, vt necessitate urgente, possent baptismum conferre: sic etiam eisdem concedi sacramenti matrimonij collationem: nam quia ipsum est à Christo institutum in quodam contractu, nec contractus potest

fieri nisi per contrahentium consensus: de necessitate fuit vt per coniuges contrahentes perficeretur.

55. **O**biici potest secundo, Concil. Trident. in cit. cap. 1. præcipere, vt Parochus mutuo contrahentium consensu intellecto dicat; Ego vos in matrimonio coniungo In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti: quæ verba ne falsa sint coniugum consensu coniugum, seu matrimonij, Sacerdos debet esse causa efficiens. Ad quod Sanchez in sine citata disp. 6. respondet: illorum verborum, Ego vos coniungo: sensum esse, coniungo vos esse declaro, vel approbo coniugationem vestram. Ex qua doctrina sequitur, quod idem auctor ibidem num. 5. ex aliis habet: Sacerdotem cuius mortalis reum, non peccare mortaliter assistendo matrimonio: quia non conficit illud, neque benedictio quam facit; sacramentum est, sed tantum sacramentale seu cæremonia pertinens ad Ecclesiasticum ritum celebrandi matrimonium.

Cuius ritus summa hæc est, quæ tangitur in cap. Nostrates, 30. quæst. quinta; & à Gregor. à Valen. disput. 10. quæst. 1. puncto 6. sub finem, traditur his verbis, Sicut Adam & Eua à Deo benedicti fuerunt Genes. 1. ita in Ecclesia à Sacerdote, sponsi benedicuntur. Cuius benedictionis meminit Innocentius primus in Epist. ad Victricium cap. 6. Item commendatur coniugium illorum Deo precibus & oblatione Eucharistie. Cuius oblationis meminit quoque Tertul. lib. 2. ad uxorem. Præterea velo obnubuntur in signum pudoris. Cuius ritus meminit D. Ambros. epist. 79. & lib. 1. De Abraham cap. 7. Item ad significandam munditiam vitæ, & posteritatem sanguinis, copulantur vitta, candido & purpureo colore permixta. Item annulum sponsus sponsæ dat in signum & pignus mutue fidei & dilectionis ex Isid. lib. 2. De officiis Ecclesiasticis cap. 19. De coniugatis. Deinde monentur officij. De quo tenentur in genere Concil. Trid. sess. 24. can. 11. sic statuit, vt anathemati subiiciat eum, qui damnauerit benedictiones & cæremonia, quibus Ecclesia in nuptiis vtitur: vt & eum qui dixerit prohibitionem solemnitatis nuptiarum certis anni temporibus, superstitionem esse tyrannicam. De quibus temporibus in eadem sess. cap. 10. De reform. matrimonij sic habetur, Ab adventu Domini nostri Iesv Christi, vsque ad diem Epiphaniæ, & à feria quarta Cinerum vsque ad octauam Palcharis inclusiue, antiquas solemnium nuptiarum prohibitiones diligenter ab omnibus obseruari sancta Synodus præcipit.

56. **N**ota obiter, quod licet secundæ nuptiæ licitæ sint ex cap. Aperiant, & duob. seq. 31. quæst. 1. veteri tamè earum benedictionem in cap. Vir autem, De secund. nupt. Ita vt Sacerdos eas benedicens puniendus sit suspensione ab officio & beneficio, ex cap. 1. eod. titulo. De quare legendus est Nauar. in Enchir. cap. 22. num. 83. §. 35. Nota etiam obiter licere mulieri sine infamie metu, intra tempus luctus, seu intra annum à morte mariti secundas nuptias inire: ex cap. penult. & vltimo De secundis nuptiis. Nota denique Sacerdotem benedicentem nuptias, debere esse Parochum contrahentium: non autem alium, nisi de ius aut proprij Episcopi licentia ex Concilio Trident. sess. 24. cap. 1. De reform. matrimonij. De pœna quæ incurritur à peccante in eo, vide in sequen. lib. tract. 2. num. 67. circa medium.

C A P. IX.

De fine matrimonij.

S V M M A R I V M.

- 57 *Varij fines matrimonij.*
- 58 *Triplex bonum matrimonij, quo triplex eiusdem detrimentum compensatur.*
- 59 *Matrimonium quocumque sine contractum, est validum, si substantialia seruentur in eo: alias non: vt si intendatur finis excludens consensum.*
- 60 *Aut finis repugnans matrimonij indissolubilitati aut excludens obligationem reddendi debitum, aut seruandi fidem, aut educandi susceptam prolem.*
- 61 *Intentio non implendi talem obligationem, de se non reddit matrimonium inualidum.*